

СТАНОВИЩЕ

От Проф.д-р Ваня Недкова Недкова-Коларова

Ръководител Катедра педиатрия, МУ-Плевен

Относно: Участие в конкурса за академичната длъжност „Професор“

Област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1. „Медицина“ и научната специалност „Генетика“ в „Катедра Микробиология, вирусология и медицинска геетика“ при Факултет Фармация на МУ – Плевен, с решение на АС от 2.07.18 – Протокол № 11 и със Заповед № 16-05 от 3.07.2018 на Ректора на МУ-Плевен.

Биографични данни:

Доц.д-р Ковачева с завършила медицинското си образование в МУ-Плевен през 1984г. Работила е две години като цехов лекар и три години като лекар-ординатор в Консултативна поликлиника на ВМИ – Плевен (1986-1989). От м. януари 1989 е ординатор в Медико-генетичен консултативен център – Плевен, от 1995 е асистент, от 1998 е ст. асистент, от 2000 е главен асистент, от 2012 е „Доцент“ с научна специалност „Генетика“.

В момента е Ръководител сектор медицинска генетика на МУ-Плевен и ръководител на Регистър на вродени аномалии, МУ-Плевен.

През 1993 е придобила специалност по „Медицинска генетика“.

През 2010 е защитила дисертация на тема: „Диагностични, профилактични и епидемиологични аспекти на регистрация на вродените аномалии“.

Преминала е многократни курсове по генетика, като: Клинична дисморфология; Хромозомна диагностика; Молекулярно-генетични методи за анализ; Биохимичен майчин серумен скрининг; Репродуктивна генетика; Регистрация на вродени аномалии-диагноза, кодиране и експорт на данни към EUROCAT; Генетични проблеми в педиатрията.

Членува в Европейското дружество по човешка генетика; Българско дружество по генетика и геномика на човека; Българско дружество по

акушерство и гинекология; Българска педиатрична асоциация; Българска асоциация по неонатология.

Учебно-преподавателска дейност:

Доц. Ковачева участва в преподаване на студенти медицина АЕО и БЕО, медицински сестри, акушерки, медицински лаборанти.

За учебната 2015-2016 обща учебна натовареност 292.9 часа;

2016-2017 - 286.9 часа;

2017-2018 – 202.3 часа

Провеждала курс по Медицинска генетика, участвала е в разработване на учебни програми.

Научен ръководител на 1 докторант, консултант на 2-ма.

Научно-изследователска дейност:

Анализ на научната продукция:

Представени количествени наукометрични показатели за научната степен „Професор” на Доц. Ковачева включват:

- Общ брой публикувани трудове – 83, от които в чужди научни списания 10; в български научни списания 58;
- Публикации в рецензирани сборници – 6;
- Монография – 1;
- Съавторство в написване на книги и ръководства – 7;
- Самостоятелен и първи автор е в 29 публикации;
- Участие в 122 конференции, от които 39 в чужбина.им

Общ импакт фактор 49.97, от които 39.004 от резюмета.

Има 130 цитирания, от които 72 от чужди източници и 58 в български източници.

Научната дейност на Доц.Ковачева е представена в следните научни направления:

1. Вродени аномалии – честота, етиология, скрининг, диагноза и профилактика.

Авторката за първи път в нашата страна представя епидемиологични данни за вродените аномалии събрани в машабни популационно-базирани проучвания за района на Плевен, за 25-годишен период, които могат да бъдат използвани за представителни за българската популация (1,2,3,10,67,57).

Проследена е динамиката в честотата на аномалиите и е направен подробен анализ на неонаталната и перинатална смъртност от аномалии.

Авторката предлага оригинален вариант на комплексен клинико-дисморфологичен подход за клинично поведение при изграждане на диагнозата на вродените аномалии (1,2,3,18,54,73,113).

Диагностицирани и клинично-описани са редица хромозомни аберации и малформативни синдроми (1,19,78,79,82,12,11,30,42,31,44,32,45,46,28,29,...).

Проведеното проследяване на децата до 1-годишна възраст от педиатрични кабинети е позволило откриване на аномалии с по-късна изява.

Авторката подробно е анализирала диагностиката и профилактиката на специфичните вродени аномалии (сърдечно-съдови, дефекти на невралната тръба и др.(1,2,19,21,23,26,27,24,76,80)).

Представени и анализирани са генетично консултиране и пренаталната диагноза при семейства с вродени аномалии на базата на дългогодишно функциониращ фамилен регистър (2,21,23,26,97,67,107).

Принос на Доц.Ковачева е организирането и провеждането на генетичен фамилен регистър за Плевенски регион в системата на EUROCAT (1,2,3,20,33,41,47,80,63), което позволи приемането през 2013 на Плевенския регистър за пълноправен член на EUROCAT. Регистърът е единствен представител на България в Европейската програма (1,2,3,24,25,35,79).

2. Медико-генетично консултиране при вродена и наследствена патология.

На тази тема са включени повече от 10 публикации. Генетичното консултиране е сред основните подходи за профилактика на наследствените заболявания.

3. Генетични фактори – тромбофиля със значение при различен вид патология.

Доц. Ковачева е участвала в проучвания за изследване на генетичните дефекти за тромбофиля при венозен тромбоемболизъм; при репродуктивна патология; при миелопролиферативни заболявания и друга патология.

За първи път в нашата страна е проучено значение на носителството на генетични тромбофилични фактори за неуспешна асистирана продукция. Проучено е значението на вродената и придобитата тромбофиля за загуба на плода, като е изработена стратегия за профилактика на спонтанните аборт.

За първи път е проучена честотата на носителството за най-честите генетични дефекти за тромбофиля при пациенти с есенциална тромбоцитемия и полицитемия вера.

4. Генетични фактори за женски и мъжки инфертилит.

Доц. Ковачева проучва честотата и най-честите генетични фактори и техния дял в етиологията на мъжкия инфертилит (37,39,108,119).

5. Онкогенетика

Авторката е описала генетични промени при някои онкологични заболявания, в частност при рак на гърдата.

6. LLL- Система за обучение на лекари и студенти в областта на храненето.

Доц. Ковачева е участвала в изработването на система от група Европейски партньори и EESPEN, която е предназначена за обучение на лекари и студенти по медицина по проблемите на клиничното хранене.

От представените в конкурса количествени наукометрични показатели и доказаният професионализъм на Доц. Ковачева, препоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват положително, за да бъде присъдена академичната длъжност „Професор”

Област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално направление 7.1. „Медицина” и научната специалност „Генетика” в „Катедра Микробиология, вирусология и медицинска геетика” при Факултет Фармация на МУ – Плевен.

14.08.2017г
б

Проф. В. Недкова, дм